

Tijdcapsule op het Binnenhof
2

Polarisatie en radicalisering
7

Duurzaam warm zwemwater
8

Natuurherstel in Westduinpark
11

Contact	2
Ombudsman	3
Den Haag maakt het	7
Nieuwkomers in Den Haag	9
Gemeenteraad	10
Agenda	12

Recht voor het Kurhaus komt een plein met een brede trap en hellingbanen naar het strand.

GEMEENTE DEN HAAG

Vernieuwing boulevard

De vernieuwing van de boulevard tussen De Pier en Museum Beelden aan Zee is begonnen. De nieuwe boulevard wordt zo'n 10 meter breder, een stuk groener en krijgt een natuurstenen bestrating.

■ ■ Recht voor het Kurhaus komt een plein met een brede trap en hellingbanen naar het strand.

De vernieuwing duurt tot de zomer van 2025. De badplaats blijft open tijdens de werkzaamheden. Het bouwterrein krijgt een opvallende kleurrijke uitstraling. Speciale totempalen wijzen badgasten de weg. De strandtenten staan in 2024 en 2025 dichterbij de zee aan een tijdelijke boulevard. Ze blijven voor iedereen (ook minder validen) goed

bereikbaar. Wandelen blijft ook mogelijk over de boulevard. Twee voetgangersbruggen over het bouwterrein verbinden de boulevard met het strand. Voor (fiets) parkeren en bereikbaarheid met het openbaar vervoer verandert er niets. Het hele jaar door organiseren gemeente en ondernemers een levendig programma. Vanaf de

boulevard blijft de zee te zien. Er komt een grote bouwbrug zodat het werkverkeer vanaf de Beeldentuin gemakkelijk en veilig op het bouwterrein kan komen.

Meer informatie?
denhaag.nl/boulevard
buitengewoonscheveningen.nl/boulevard

EK Beachvolleybal naar Den Haag

■ Den Haag is geselecteerd als een van de speelsteden van het EK Beachvolleybal 2024. De (halve) finales worden gespeeld op het strand van Scheveningen. Apeldoorn en Arnhem zijn de andere speelsteden. Het EK Beachvolleybal is van 13 t/m 18 augustus 2024. Nederland organiseert het toernooi voor de vierde keer.

Meer informatie?
denhaag.nl/nieuws

Denk mee over de toekomst van Den Haag en speel thuis de Haagse Mixer

■ ■ Wilt u meedenken over de toekomst van Den Haag? Speel dan thuis de Haagse Mixer. Meedoen kan tot uiterlijk 29 februari. In de Haagse Mixer kunt u aangeven welke onderwerpen u het belangrijkste vindt voor de stad. Het gaat om de volgende ambities: Sociaal Den Haag, Iedereen kan wonen in Den Haag, Klimaatbestendig en groen Den Haag, Bruisend Den Haag, Gezond en veilig Den Haag en Duurzaam bereikbaar Den Haag.

De uitkomsten van de Haagse mixer zijn straks terug te vinden in de Omgevingsvisie 2050. Daarin legt de gemeente samen met de inwoners vast wat voor stad we in 2050 willen zijn. Tot eind februari zijn er bijeenkomsten in alle stadsdelen over de omgevingsvisie. Met de digitale Haagse Mixer kunt u ook thuis meedenken.

Meer informatie?
omgevingsvisie.denhaag.nl

DenHaag.nl uitgelicht

Zwemmen in de voorjaarsvakantie?
Kijk op denhaag.nl/zwemmen.

Sneeuw of ijzel?
Kijk voor strooiroutes en locaties gratis strooizout op denhaag.nl/gladheid.

Renovatie Binnenhof Tijdcapsule gevonden in sokkel van ruitersstandbeeld van Koning Willem II 'Alsof het er gisteren is ingestopt'

Een kistje zo groot als een schoenendoos zorgde voor een ware mediastorm. NOS, SBS, RTL, VRT en zelfs het Franse AFP, allemaal kwamen ze ervoor naar Den Haag. En terecht. Een 'tijdcapsule' uit 1925 roept wonderlijke verhalen in herinnering.

Op 10 januari kreeg bouw-historicus Patrick Bosman een verrassend telefoontje. De aannemer van de Binnenhof-renovatie was aan de lijn. Hij vertelde dat er een loden kistje was gevonden in de sokkel van het ruitersstandbeeld van Willem II. Op de plek van het beeld komt tijdelijk een uitkijktoren om een blik te kunnen werpen op de renovatie.

Oude traditie

'De traditie om iets te verstoppen tijdens de bouw is al oud. Je ziet het vaak in monumentale panden. Tegenwoordig spreken we van een tijdscapsule, maar in 1925 bestond die term nog niet. Het initiatief kwam van de commissie die zich had ingezet voor een nieuw standbeeld van Willem II. Bij de Hofvijver stond al sinds 1853 een niet zo geslaagd beeld van de koning, omringd door vier vrouwenfiguren. Daarvoor in de plaats moest er een meer heldhaftig ruitersstandbeeld komen. De commissie wilde kennelijk toekomstige Hagenaars laten zien wie dat voor elkaar hadden gekregen. In het kistje zat een prachtige oorkonde met alle namen van de leden.'

Goede staat

Op 29 januari opende burgemeester Van Zanen, omringd door camera's en microfoons, de tijdscapsule in het Informatiecentrum Renovatie Binnenhof. Patrick

Op 29 januari opende burgemeester Van Zanen, de tijdscapsule in het Informatiecentrum Renovatie Binnenhof.

SANDER FOEDERER

Presentatie Atrium stadhuis

De materialen uit het kistje zijn te kwetsbaar om langdurig ten toon te stellen. Van 27 februari t/m 21 maart is er wel een presentatie in het Atrium van het stadhuis. De originele inhoud wordt in 2028 teruggeplaatst in de sokkel samen met nieuwe stukken uit onze tijd. De gemeente gaat Hagenaars vragen hierover mee te denken.

Informatiecentrum

- Open: woensdag t/m zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur en zondag van 12.00 tot 16.00 uur
- Adres: Plaats 22
- Toegang gratis

 Meer informatie?
binnenhofrenovatie.nl

Bosman was verbaasd over de goede staat van de inhoud. 'De oorkonde, een lofdicht op Willem II en boeken over zijn heldendaden tijdens de Slag bij Waterloo, alles ziet eruit alsof het er gisteren is ingestopt. Het kistje was luchtdicht afgesloten.'

Oude Hagenaar

Tussen alle hoogwaardigheidsbekleders op de oorkonde staan ook personen uit heel andere kringen zoals een onderwijzer en de journaliste en feministe Emmy J. Belinfante. De meest opmerkelijke naam is: Michel Jochems, bijgenaamd De Oude Hagenaar. Hij was bekend en gevreesd om zijn felle opiniestukken in kranten over uiteenlopende Haagse kwesties. Het is in hoge mate aan hem te danken dat koning Willem een ruitersstandbeeld kreeg.

Het oude beeld was niet geliefd, Hagenaars spraken van de 'suikertaart'. Jochems vond dat Willem te kort werd gedaan. Hij was immers een oorlogsheld die zich op het slagveld had onderscheiden door moed en tactisch inzicht. Daar past een beeld bij van een strijdbare koning te paard. De Oude Hagenaar had succes. De gemeente stemde in met een nieuw beeld, maar de commissie kreeg niet het benodigde geld bij elkaar. 'Jochems wist dat het Rijksmuseum een model in de collectie had van een ruitersstandbeeld van koning Willem II dat in Luxemburg stond. Hij was ook groothertog van Luxemburg. Dat model werd gebruikt om een kopie te maken. Bij de onthulling uitte Jochems nog wel luid en duidelijk kritiek op de gekozen locatie. Het beeld hoorde midden op het Buitenhof te staan en niet op een voormalige taxistandplaats.'

Contact met de gemeente

E-mail: denhaag.nl/contact
Telefoon: 14070 (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 17.00 uur)
Chatten: denhaag.nl/contact (zelfde tijden als telefoon)
Balie: Den Haag Informatie @entrum in Atrium stadhuis (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 16.30 uur)
Post: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Sociale media: twitter.com/gemeentedenhaag, facebook.com/gemeenteDH, instagram.com/gemeentedenhaag
Gemeenteberichten: Officiële publicaties van de gemeente vindt u op overheid.nl/berichten-over-uw-buurt

Afspraak bij de gemeente

Balies Publiekszaken: Heeft u een nieuw paspoort, ID-kaart of rijbewijs nodig? Of wilt u bijvoorbeeld een geboorte aangeven? Voor dit soort producten en diensten kunt u terecht bij de balies Publiekszaken bij Stadhuis Spui (Spui 70) en Stadskantoor Leyweg (Leyweg 813).

Afspraak maken: De gemeente werkt op afspraak. Zo kan de gemeente tijd voor u reserveren en bent u er zeker van dat u goed en snel geholpen wordt. Maak een afspraak via denhaag.nl/afspraak. Lukt het niet om op tijd een afspraak te maken via de website? Dan kunt u bellen naar 14070. Zij bekijken dan of het nodig is de afspraak te vervroegen.

Colofon

De Stadskrant verschijnt elke vier weken
De volgende Stadskrant verschijnt op: 13 maart
Uitgave: Gemeente Den Haag, Spui 70, Postbus 12600, 2500 DL Den Haag
telefoon (070) 353 26 30
E-mail: stadskrant@denhaag.nl
Eindredactie: Corinne Leopold
Met bijdragen van: Hans Oerlemans, Joop van de Leemput, Merijn van Grieken, Frans van Hilten en Eric Went
Klachten bezorging: denhaag.nl/stadskrant
Productie: Gemeente Den Haag, DBV
Reacties: Mail uw reactie naar stadskrant@denhaag.nl of bel (070) 353 26 30

Gemeente wil stijging erfpacht halveren

Het college van burgemeester en wethouders heeft een voorstel naar de gemeenteraad gestuurd om het erfpachtstelsel aan te passen. Aanleiding is de uitzonderlijke stijging van de lasten voor sommige bewoners het afgelopen jaar.

■ Het college wil deze groep tegemoetkomen en dit soort stijgingen in de toekomst voorkomen. Recente erfpachtstijgingen worden in dit plan meer dan gehalveerd. Ook wil het college erfpachters met een laag of middeninkomen een uitgestelde betalingsregeling aanbieden. 'Niemand zal in financiële problemen komen vanwege de gestegen erfpacht,' zegt verantwoordelijk wethouder Martijn Balster van Volkshuisvesting, Welzijn, Wijken en Zuidwest.

Den Haag heeft ongeveer 77.000 erfpachtcontracten. Daarin staan afspraken over de vergoeding (canon) die een vastgoedeigenaar (erfpachter) betaalt voor het gebruik van grond die de gemeente in eigendom heeft.

■ Zo'n 46.000 mensen hebben de betaling van de canon afgekocht.

■ Zo'n 18.000 mensen hebben een nieuw contract met eeuwigdurend erfpachtrecht. De prijs van hun grond staat vast en de canon die zij betalen wordt elke vijf jaar aangepast aan de actuele rente.

■ Zo'n 10.500 mensen hebben een oud erfpachtcontract dat in de meeste gevallen 75 jaar geldig is. Zij betalen nu gemiddeld €50 per jaar. Als hun contract afloopt moeten zij fors meer gaan betalen, omdat de grond veel meer waard is geworden.

■ Zo'n 2.500 mensen hebben een voortdurend erfpachtcontract met

tijdvakken van 50 jaar. Bijna alle erfpachters hebben de canon voor 50 jaar afgekocht. Als het tijdvak afloopt krijgen zij een aanbieding voor een eeuwigdurend erfpachtrecht. Omdat er bij uitgifte een grondwaarde is vastgesteld, wordt deze grondwaarde gebruikt in die aanbieding.

College heeft voorstel naar gemeenteraad gestuurd om het erfpachtstelsel aan te passen.

Bezuidenhout

In Bezuidenhout was vorig jaar sprake van een uitzonderlijke stijging. Door de hoge rentestand (4,0%) en de sterk gestegen grondwaarde, zouden bewoners na herberekening gemiddeld €2.400 per jaar moeten gaan betalen. Die zeer forse verhoging leidde tot veel onrust onder erfpachters. Op verzoek van de gemeenteraad heeft het college onderzoek gedaan hoe dit soort stijgingen kunnen worden voorkomen. De uitkomsten zijn verwerkt in dit voorstel. Met de aanpassing wil het college voorkomen dat mensen te maken krijgen met grote schommelingen in de erfpachtcanon.

Gemiddelde rente

Het college stelt voor om de canon voortaan te baseren op de gemiddelde rente over een periode van 10 jaar. Dat betekent dat mensen met een gemiddelde woning van €430.000 geen €2.365

per jaar (rente 4,0%) gaan betalen, maar €1.123 per jaar (rente 1,9%). Dat is minder dan de helft. De canon is fiscaal aftrekbaar. Het college stelt voor deze maatregel te laten gelden voor iedereen met een nieuw uit te geven erfpachtrecht. Mensen die een eeuwigdurend erfpachtrecht hebben krijgen eenmalig de kans om over te stappen op het schokbestendige stelsel.

Vangnet

Het college verwacht niet dat veel mensen alsnog in financiële problemen komen na de aanpassing van het erfpachtstelsel. Toch wil het college een financieel vangnet inrichten voor mensen waarbij dat onverhoopt toch het geval is. Daarom stelt het college voor om erfpachters met een bruto jaargezinsinkomen tot 60.000 euro (lage en middeninkomens, prijspeil 01-01-2023) de mogelijkheid te bieden om de verplichting tot betaling van de nieuwe erfpachtcanon op te schorten tot het moment van verkoop van de woning. Als mensen door verhoging van hun erfpacht aantoonbaar in financiële problemen dreigen te komen, zal de gemeente maatwerk leveren op individueel niveau.

Gemeenteraad

Komende maanden komt het voorstel uitgebreid aan de orde in de commissie Ruimte. Daarna neemt de gemeenteraad hierover een besluit. Erfpachters die in 2023 al een aanbod voor erfpachtrecht hebben gekregen, krijgen na voltooiing van de besluitvorming een nieuw aanbod.

 Meer informatie?
denhaag.nl/nieuws

Ombudsman

Vertraagde aanslagen

Meneer X denkt een nog geldige parkeervergunning te hebben. Niets vermoedend parkeert hij drie maanden lang zijn auto, tot hij een parkeerboete binnenkrijgt. Dat blijkt de eerste 'naheffingsaanslag' van een hele reeks. Hij vraagt meteen opheldering bij de gemeente. Wat is hier aan hand? Meneer is een tijd geleden verhuisd naar een ander adres dicht in de buurt. Daardoor heeft hij de brief gemist met de factuur voor de jaarlijkse verlenging van de parkeervergunning. Die is nog naar het oude adres gestuurd.

Toen betaling uitbleef, heeft de gemeente de vergunning ingetrokken. Het gevolg was dat meneer een tijd lang 'illegaal' parkeerde. Scanauto's registreerden meermalen zijn kenteken. Normaal ontvangt de kentekenhouder dan binnen zeven dagen een naheffingsaanslag, maar door een technisch probleem kon de gemeente de gegevens tijdelijk niet automatisch verwerken. Dat moest handmatig gebeuren met als gevolg achterstanden bij het opleggen van aanslagen.

Na het telefoontje met de gemeente, betaalt meneer alsnog voor de verlenging van de parkeervergunning. Maar wat te doen met de reeks boetes? Hij legt de zaak voor aan de ombudsman. 'Als de gemeente mij direct een parkeerbon had gestuurd, dan had ik veel eerder de verlenging in orde gemaakt en waren er niet nog meer boetes opgelegd. De vertraging is niet mijn schuld, maar komt door een probleem bij de gemeente.'

Strikt formeel zou meneer eerst bezwaar moeten aantekenen tegen elke naheffingsaanslag afzonderlijk. Als de gemeente daar negatief op beslist, zou hij pas een klacht kunnen indienen over de gang van zaken bij de ombudsman. Maar in deze uitzonderlijke situatie vraagt de ombudsman de gemeente om al meteen naar de zaak te kijken. Dat heeft succes. Uit coudance wordt besloten om alle boetes te laten vervallen uit de periode dat de vergunning nog niet was verlengd.

 De gemeentelijke ombudsman, mevrouw Stehouwer en de jeugdombudsman, mevrouw Nass behandelen klachten van burgers over de gemeente Den Haag en de Jeugdzorg.
Post: Postbus 16623, 2500 BP, Den Haag
Website: ombudsman.denhaag.nl, jeugdombudsman.denhaag.nl
Spreekuur: dinsdag van 13.00 tot 15.00 uur, afwisselend in bibliotheek Segbroek en Escamp
Telefonisch spreekuur: woensdag 13.00 tot 15.00 uur. Maak vooraf een afspraak via ombudsman@denhaag.nl of via (070) 752 82 00 (werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur).

Verspreiding Stadskrant

■ Nieuwsblad Den Haag verschijnt nu ook in Haagse Hout en Segbroek. De krant vervangt De Segbroeker en Het Haagse Hout. Nieuwsblad Den Haag heeft ook edities in Centrum, Laak, Leidschenveen-Ypenburg en Loosduinen. De Stadskrant wordt huis-aan-huis verspreid als bijlage in Nieuwsblad Den Haag en De Scheveninger.

 Meer informatie?
rodi.nl/denhaag
stadskrant.denhaag.nl

Touwbruggen voor eekhoorns en boommarters

Over de Laan van Nieuw Oost-Indië hangen twee nieuwe touwbruggen. Die verbinden de twee delen van het Haagse Bos. Eekhoorns en boommarters kunnen zo veilig oversteken. De eerste faunabrug werd in 2012 aangelegd over de Benoordenhoutseweg. Eekhoorns en boommarters maken er gretig gebruik van. Lees het hele verhaal op hethaagsegroen.nl.

MARK KRAS

Welkomstmail 27 februari van Berichten over uw Buurt

■ Bent u 25 jaar en ouder, woont u in Nederland en is uw e-mailadres bekend bij MijnOverheid? Dan krijgt u 27 februari een welkomstmail van Berichten over uw Buurt. Berichten over uw Buurt informeert u over bekendmakingen van de overheid. Bijvoorbeeld over vergunningen in uw buurt. Via MijnOverheid kunt u instellen welke bekendmakingen u via de e-mail wilt ontvangen en hoe vaak. Wilt u geen e-mails ontvangen? Dan kunt u zich direct en eenvoud-

dig weer afmelden. U ontvangt de e-mail van overheid.nl. In de e-mail staan links naar websites. Helaas zijn op internet ook criminelen actief. Via links in nagemaakte e-mails proberen zij u te lokken naar valse websites (phishing). Controleer daarom altijd eerst de verzender (noreply@overheid.nl) voordat u op een link klikt.

 Meer informatie?
overheid.nl/berichten-over-uw-buurt

Hulp voor huishoudens met hoge energiekosten

Lukt het niet meer om uw energierekening te betalen?

Er zijn regelingen om u te helpen. Kijk of u recht heeft op Energietoeslag 2023 en/of het Tijdelijk Noodfonds Energie.

■ ■ De energietoeslag is voor huishoudens met een inkomen tot 150% van de bijstandsnorm. Zo'n 45.000 inwoners hebben de Energietoeslag 2023 in november ontvangen van de gemeente. Anderen kunnen tot 30 juni 2024 de energietoeslag aanvragen via

denhaag.nl/energietoeslag.

Noodfonds Energie

Heeft u geen recht op de Energietoeslag 2023? Of heeft u de energietoeslag gekregen, maar blijft het lastig om de energierekening te betalen? Kijk dan of u een aanvraag kunt doen bij het Tijdelijk Noodfonds Energie. Als uw inkomen laag is en uw energiekosten hoog betaalt het noodfonds een deel van uw energierekening. Het maakt niet uit welke energieleverancier u heeft. De volgende huishoudens

komen in aanmerking voor het Tijdelijk Noodfonds Energie:

■ Huishoudens met een laag inkomen (tot 130% van het sociaal minimum) kunnen hulp krijgen als zij 8 % van hun inkomen kwijt zijn aan de energierekening.

■ Voor huishoudens met een laag middeninkomen (tot 200% van het sociaal minimum) ligt de grens op 10% van het inkomen.

Op noodfondsenergie.nl kunt u een situatiecheck doen en kijken of u in aanmerking komt. U kunt tot en met 31 maart 2024 een aanvraag doen.

Hulp bij aanvragen

Heeft u vragen of komt u er niet uit? Bel gratis met de hulplijn van Geldfit via 0800 8115. Of loop langs of maak een afspraak bij Helpdesk Geldzaken of een ServicepuntXL.

 Meer informatie?
noodfondsenergie.nl
denhaag.nl/energietoeslag

Kijk of u recht heeft op Energietoeslag of het Tijdelijk Noodfonds Energie. SHUTTERSTOCK

Duizend nieuwe woningen erbij

Woningcorporaties beginnen in 2024 met de bouw van duizend nieuwe woningen. Daarnaast worden woningen geïsoleerd en energiezuinig gemaakt. Dit hebben de gemeente, woningcorporaties en huurdersorganisaties afgesproken.

■ ■ In de afspraken tussen gemeente en woningcorporaties zijn voldoende betaalbare woningen, een thuis voor iedereen en duurzame wijken en woningen belangrijk. Bijvoorbeeld door het versneld bouwen van nieuwe woningen en

meer ruimte voor betaalbaar wonen in Den Haag.

Met de afspraken voor 2024 verbinden gemeente en woningcorporaties zich aan stevige plannen. Daarmee reageren zij op de woningnood in de stad. Mensen ervaren hiervan iedere dag de gevolgen. Zo moeten zij lang wachten op een sociale huurwoning en zijn koopwoningen duur.

Onderdeel van de afspraken is het isoleren en energiezuinig maken van 1.280 woningen. Onder meer door gasfornuizen te vervangen door elektrische kookapparatuur,

wat schoner is en beter voor de natuur. Daarnaast investeren woningcorporaties onder meer in de aanleg van groen in binnentuinen en de plaatsing van zonnepanelen.

De prestatieafspraken voor 2024 zijn afgesloten met acht woningcorporaties en hun huurdersraden. Dit zijn: Arcade, DUWO, Haag Wonen, Hof Wonen, Staedion, Vidomes, WoonInvest en Woonzorg Nederland. De gemeente en deze corporaties werken samen om de afspraken zo snel en goed mogelijk uit te voeren.

Stickers gezocht

■ Het Haagse Gemeentemuseum is op zoek naar stickers van Haagse graffiti- en stencilkunstenaars. Ze krijgen een plek in de tentoonstelling Den Haag Graffiti - van Tag tot Art die dit voorjaar te zien is in De Galerij van de tramtunnel bij halte Spui. Het gemeentearchief ontvangt graag vier stickers in een envelop, waarvan minimaal twee dezelfde. Insturen kan tot 4 maart.

 Meer informatie?
haagsgemeentearchief.nl

Adelina Ignat nieuwe Jonge Stadsdichter van Den Haag

Adelina Ignat, leerling van het Gymnasium Haganum, mag zich dit jaar Jonge stadsdichter van Den Haag noemen. Zij is de winnaar van een wedstrijd tussen Haagse middelbare scholen. Houd voor actuele gedichten en evenementen bibliotheekdenhaag.nl en huisvangedichten.nl in de gaten en volg de Jonge Stadsdichter op Instagram @jongestadsdichter070. FOTOGRAAF

Laak is een van de wijken waar de campagne is gestart.

VALERIE KUYPERS

Campagne Meld Misdaad Anoniem

De gemeente is in samenwerking met Meld Misdaad Anoniem in de wijken Laak, Moerwijk en Rustenburg/Oostbroek een campagne gestart om criminaliteit aan te pakken.

■ ■ De campagne informeert wijkbewoners hoe ze verdachte situaties veilig en anoniem kunnen melden. Waardevolle informatie over bijvoorbeeld drughandel, onverklaarbaar vermogen en geweldpleging kan ertoe leiden dat daders worden opgespoord en criminaliteit stopt. Laak, Moerwijk, Rustenburg en Oostbroek zijn wijken in ontwikkeling. Alle drie de wijken zijn ook kwetsbaar voor criminaliteit. Voor de aanpak van misstanden zijn anonieme meldingen belangrijk.

Via Meld Misdaad Anoniem blijven melders buiten beeld en onbekend.

Samen met de bewoners en de gemeente is in april 2023 het actieplan Laak gemaakt om de problemen aan te pakken. Rustenburg-Oostbroek is een wijk die extra aandacht verdient en daarom is er een aanpak gestart. Moerwijk krijgt al jaren extra aandacht rond de Jan Luykenlaan en Van Baerlestraat. De gemeente werkt hiervoor samen met bewoners en wijkpartners.

Anoniem melden is ook echt anoniem. Meld Misdaad Anoniem is een onafhankelijk meldpunt en geen politie. Anoniem melden kan telefonisch via 0800-7000 en via een beveiligde omgeving op meldmisdaadanoniem.nl.

Actie elektrische deelbestelauto's

■ De gemeente verlengt de gratis probeeractie voor ondernemers met elektrische deelbestelauto's. Ondernemers kunnen twee maanden lang kosteloos gebruikmaken van een elektrische deelbestelauto. De actie is onderdeel van de voorbereiding op de invoering van de zero-emissiezone in het centrum per 1 januari 2025.

 Meer informatie?
logistiek070.com

Podcast voor Haagse jongeren

■ De Haagse Smeltpodcast is een podcast voor en door Haagse jongeren. Ben je tussen de 18 en 27 jaar oud en wil je ook meepraten? Meld je dan nu aan. In de podcast gaat het over verschillende onderwerpen in je wijk. Bijvoorbeeld over school, zorg of social media. Praat met elkaar over je eigen ervaringen. Interesse? Aanmelden kan via smeltpodcast@denhaag.nl of via [Instagram@smeltpodcast](https://www.instagram.com/smeltpodcast).

Wendy van de Poel aan het werk bij KVE Composites in Den Haag. 'Ik stapte daar over de drempel en werd meteen helemaal gelukkig.'

JORIS ABEN

Eigenlijk wist Wendy van der Poel precies wat ze wilde: werken in de techniek. Maar na een lange carrière als buschauffeur en een burn-out had ze geen idee hoe ze dat voor elkaar moest krijgen. Met wat hulp van een loopbaancoach van het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) Haaglanden lukte dat wel.

'Ik ben meer waard dan een diploma'

Toen ik jong was, wilde ik banketbakker worden. Maar het was moeilijk om daar werk in te vinden, behalve in een fabriek en dat zag ik niet zitten. Ik ben bij de HTM gaan werken, als buschauffeur. Dat heb ik 25 jaar gedaan. Totdat ik een burn-out kreeg. Ik ben in al die jaren op de bus regelmatig bedreigd en uitgescholden. Dat ging me niet in de koude kleren zitten. Op een dag knapte er iets en was ik er helemaal klaar mee.'

Geen ondernemer

'Toen ik weer opknapte, kon ik re-integreren bij de HTM. Dat was op een technische afdeling waar ik stekkertjes voor panelen assembleerde voor de OV Chipkaart. Dat priegelen in mijn eigen bubble, dat vond ik eigenlijk heel erg leuk. Even probeerde ik nog of ik misschien zelfstandig taartenbakker kon worden. Maar dat zat er echt niet in: ik ben geen ondernemer. Uiteindelijk kwam ik tot de conclusie dat het beter was om bij de HTM

RMT Haaglanden

Het RMT Haaglanden is een regionale netwerksamenwerking van diverse partners. De gemeente Den Haag/Den Haag Werkt is een van deze partners. Samen zorgen zij voor een soepele overgang naar (ander) werk voor werkzoekenden, met ontslag bedreigde medewerkers, heroriënterende zzp'ers en werkgevers die (tijdelijk) afscheid moeten nemen van hun medewerkers. Ook helpen zij werkgevers om hun medewerkers te behouden.

Meer informatie?
rmthaaglanden.nl

weg te gaan. En zo kwam ik met het UWV in aanraking.'

Loopbaancoach

'Via mijn contact bij het UWV kwam ik terecht bij het RMT Haaglanden. Hen heb ik gevraagd om een loopbaancoach. Ik wist vrij zeker wat ik wilde, namelijk werken in de techniek, maar ik had geen idee hoe ik dat moest aanpakken. Ik had immers vijftientig jaar lang niet gesolliciteerd.'

Dankbaar

'Ik werd door het RMT Haaglanden gekoppeld aan loopbaancoach Emilie Sax van der Weijden, die heel belangrijk voor mij is geweest. Zij heeft mij geholpen om me sterker te voelen, over wie ik ben en wat ik te bieden heb. Ik vind namelijk dat ik heel hard werk en dat ik dat best goed doe, maar ik vond het moeilijk te geloven dat anderen mij ook zo zien. Dat is nu gelukkig anders en daar ben ik haar heel dankbaar voor.'

In de techniek

'Via het UWV werd ik op een dag

uitgenodigd voor een job-event over werken in de techniek. Dat was bij KVE Composites in Den Haag. Ik stapte daar over de drempel en werd meteen helemaal gelukkig. Van de sfeer, de mensen die daar rondliepen. Ik heb gesolliciteerd en werd na twee maanden proefplaatsing aangenomen. Nu maak ik onder meer robotarmpjes voor de inpakindustrie, rotorbladen voor taxi drones en ik lamineer radomes voor radarsystemen.'

Ergens in uitblinken

'Ik ben op weg het beste uit mezelf te halen. Ik mag zijn wie ik ben, de echte Wendy komt steeds meer boven. Ik word gewaardeerd, heb fijne collega's en het werk vind ik prettig om te doen. Ik ben namelijk heel precies en juist dát is nodig in de techniek. Ik kan er dus echt mijn ei in kwijt. Ik wil in dit bedrijf alles leren wat los- en vastzit. Het is mijn ambitie dat ik ooit ergens in kan uitblinken. Dat ze zeggen: 'O, daar moet je Wendy voor hebben.'

Natuurlijke nieuwsgierigheid

'Ik heb mijn bestemming voorlopig

bereikt. En dat terwijl ik geen techniekdiploma's heb. Zonder de loopbaancoach en andere hulp van het RMT Haaglanden had dat langer geduurd of wellicht niet eens gebeurd. Ik ben namelijk een vechter en vind het lastig hulp te vragen. Maar toen ik dat wel deed, pakte dat goed uit. Ze keken goed naar mij en zagen precies wat ik nodig had. De rest kon ik zelf doen. Zo denk ik dat mijn natuurlijke nieuwsgierigheid en mijn enthousiasme in mijn voordeel hebben gewerkt. Ik ben meer waard dan een diploma. Bij dit bedrijf zien ze dat.'

“
Ik ben een vechter en vind het lastig hulp te vragen. Maar toen ik dat wel deed, pakte dat goed uit.
”

Polarisatie De gemeente wil voorkomen dat polarisatie uit de hand loopt

‘Mensen moeten zich veilig voelen’

Polarisatie drijft mensen uit elkaar. Gewelddadig extremisme eist slachtoffers. Wat doet de gemeente om dit te voorkomen?

Ze dacht niet als kind: ‘Kom, ik ga terrorisme studeren’. Maar het gebeurde wel. Liesbeth van der Heide volgde in Amsterdam de studie politicologie, waarin aandacht wordt besteed aan ideologieën. Ze studeerde af in ‘het jaar van de damschreeuwer’, 2010. Dit was een man die Dodenherdenking luid verstoorde, met paniek tot gevolg. Ook omdat het jaar ervoor een man in Apeldoorn op Koninginnedag met z'n auto tegen De Naald reed.

De maatschappij werd onrustiger. Er volgden onder de Arabische lente en de oorlog in Syrië met de opkomst van Islamitische Staat (IS). Eerder waren Pim Fortuyn en Theo van Gogh vermoord, in Hilversum (2002) en Amsterdam (2004).

Maatschappij onrustiger

De rode draad bij dit alles is radicalisering. Den Haag is daarbij een verhaal apart, vertelt Liesbeth. ‘Het is de internationale stad van vrede en recht, met het Vredespaleis. Maar ook de plaats van het eerste jihadistische netwerk van Nederland, de Hofstadgroep. En de gemeente kent veel uitreizigers: zo'n 76 Haagse jongeren vertrokken naar oorlogsgebieden in het Midden-Oosten om zich aan te sluiten bij de Islamitische Staat.’

Polarisatie kan leiden tot radicalisering. Mensen met uitgesproken standpunten komen tegenover elkaar te staan. Het ‘stille midden’ is amper hoorbaar. Dit speelt op dit moment in de kwestie Hamas, Israël, Gaza. Eerder zorgden maatregelen tegen corona voor een diepe verdeeldheid.

De gemeente wil voorkomen dat

Liesbeth van der Heide: ‘Het ‘stille midden’ is amper hoorbaar.’

VALERIE KUYPERS

Directie Veiligheid

De gemeente wil voorkomen dat polarisatie uit de hand loopt en dat radicalisme en extremisme leiden tot geweld. Ze werkt hierbij samen met partners en instanties in de stad. De aanpak wordt uitgevoerd door het IPPR: Informatiepunt Preventie Polarisatie en Radicalisering. IPPR heeft drie doelen:

- Radicalisering en extremisme signaleren, ook nieuwe vormen.
 - Weerbaarheid versterken, onder meer samen met scholen.
 - Geradicaliseerde mensen helpen om goed aansluiting te vinden in de maatschappij.
- Heeft u vragen? Maakt u zich zorgen over radicalisering of extremisme? Neem dan contact op via IPPR@denhaag.nl.

mensen met extremistische ideeën geweld gebruiken of groepen tegen elkaar opstoken. Omgaan met iemand met wie je het totaál oneens bent, dat moet je leren. Vandaar dat de gemeente zich, samen met Haagse scholen, richt op jongeren vanaf 12 jaar. Ze leren dat niet iedereen hetzelfde denkt. En dat andere meningen ook respect verdienen.

Aandacht voor radicalisering en polarisatie blijft nodig, zegt Liesbeth. ‘Het verandert steeds. Twee bewegingen die zorgen geven, zijn het rechts-extremisme en de soevereinen. Dat laatste zijn mensen die de overheid niet erkennen. Ze keren zich af van de samenleving. Ze laten zich soms uitschrijven, weigeren belasting te betalen en belanden zo in de problemen. Ook dit speelt sterk in Den Haag. Den Haag is het regeringscentrum. De overheid die zo wordt

gewantrouwd, is daar sterk aanwezig en zichtbaar.’

Belangrijk bij polarisatie en radicalisering is luisteren, zegt ze, en in verbinding met elkaar blijven. ‘Veiligheid is een eerste voorwaarde; mensen moeten zich veilig voelen.’ ‘Pas dan kun je positieve keuzes te maken en ben je weerbaar tegen radicalisering.’

“
Omgaan met iemand met wie je het totaál oneens bent, dat moet je leren.
”

‘Belangrijk om met elkaar in verbinding te blijven’

■ Noor Duisterhoff, deskundige polarisatie: ‘De gemeente onderhoudt contacten met levensbeschouwelijke en religieuze gemeenschappen in de stad. We vinden het belangrijk om met elkaar in verbinding te blijven. Ook de burgemeester ontmoet deze gemeenschappen geregeld. Als er onrust in de stad is, zoals nu met het conflict Hamas - Gaza - Israël, kunnen we snel contact leggen met de betrokkenen. Het is belangrijk om het geweld en het

extremisme dat in het Midden-Oosten speelt niet te importeren in de stad. Op momenten van maatschappelijke onrust is onze rol om contact te zoeken, te verbinden en de dialoog op gang te brengen. We kijken daarbij ook naar de veiligheid, zowel de feitelijke als hoe mensen deze ervaren, want dat kan verschillen. Zo proberen we Den Haag voor iedereen een veilige thuishaven te laten zijn.’

Meer wantrouwen tegen de overheid

Het vertrouwen in de overheid is aangetast. Zo berichtte het CBS dat het vertrouwen in de Tweede Kamer het laagst is sinds dit wordt gemeten, in 2012. De daling in vertrouwen geldt ook voor kerken, media en ambtenaren. Er is ook goed nieuws. Het vertrouwen in rechters en de politie blijft hoog. En in de gezondheidszorg ook.

ANP

Persoonsgerichte aanpak

■ Fleur de Braaf, deskundige radicalisering: ‘Het kalifaat van IS oefende grote aantrekkingskracht uit op jongeren. Tientallen reisden vanuit Den Haag naar Syrië, de ‘uitreizigers’. De gemeente is toen de persoonsgerichte aanpak radicalisering gestart. Samen met partners uit de zorg en veiligheid voorkomen zo we dat mensen verder radicaliseren. Iedere persoon heeft daarbij iets anders nodig.’

Vervanging verlichting Sijtwendetunnel (N14)

Van 4 februari tot 18 mei vervangt Rijkswaterstaat de verlichting en onderliggende systemen in de Sijtwendetunnel in Leidschendam-Voorburg. Dit om de tunnel veilig te houden.

■ ■ De Sijtwendetunnel bestaat uit zes tunnelbuizen. De werkzaamheden vinden niet in alle tunnelbuizen tegelijk plaats, maar per tunnel en rijrichting. Op zondag 4 februari 21.00 uur start het werk in de Vliettunnel in de richting van Den Haag. Deze fase duurt tot 24 februari. De kruispunten tussen de tunnels blijven open voor het verkeer. De werkzaamheden vinden doordeweeks (dag en nacht) plaats van zondagavond 21.00 uur tot zaterdagochtend 6.00 uur. Op zaterdag en zondag zijn alle tunnels open.

Tijdens de werkzaamheden worden weggebruikers omgeleid, onder andere via de A44 en de A12. Dit betekent dat weggebruikers

De werkzaamheden zijn doordeweeks.

RIJKSWATERSTAAT

rekening moeten houden met vertraging en extra reistijd. Reis daarom buiten de spits, werk thuis als het kan of maak gebruik van het OV of de fiets. Op de website van Rijkswaterstaat staan de

actuele omleidingsroutes en de planning.

 Meer informatie?
rws.nl/verlichting-sijtwendetunnel

Badhuisstraat krijgt nieuwe look

Maandag 5 februari ging de herinrichting van de Badhuisstraat in Scheveningen-Dorp van start. Na jaren van voorbereiding en overleg met bewoners en ondernemers is aannemer Wallaard begonnen met de werkzaamheden.

■ ■ In oktober 2024 zijn de werkzaamheden afgerond en is de Badhuisstraat, een van de meest karakteristieke straten van Scheveningen, vernieuwd.

De huidige inrichting is verouderd en het riool moet vervangen

en uitgebreid worden. De kabels en leidingen zijn al vernieuwd. Het nieuwe ontwerp geeft de straat een frisse uitstraling. Het grauwe asfalt maakt plaats voor mooie straatklinkers en er komen klassieke lantaarnpalen. Verder plant de gemeente bomen tussen de verschillende parkeerplaatsen.

Mooier en aantrekkelijker

De Badhuisstraat wordt mooier en aantrekkelijker voor bewoners en bezoekers. Ook voor de winkeliers is de herinrichting van de straat een enorme verbetering.

De werkzaamheden zijn opgedeeld in zes fases. Zo blijven winkels en woningen goed toegankelijk. Elke fase duurt ongeveer vijf tot zes weken. Tijdens de werkzaamheden ligt de straat open. De winkels en woningen blijven altijd bereikbaar via voetgangersroutes met stevige loopplaten. Er komt een duidelijke bewegwijzering en informatie over alternatieve routes en parkeerplekken. De herinrichting van de Badhuisstraat maakt de straat nog aantrekkelijker voor bewoners én bezoekers.

Westvlietweg fietsvriendelijker

■ De gemeente werkt aan aantrekkelijke en veilige fietsroutes. De Westvlietweg is een veelgebruikte fietsroute langs de Vliet tussen Voorburg en Leidschendam. Een groot deel is voor fietsers al goed ingericht met een vrijliggend fietspad. De ventweg tussen huisnummer 30 en 42 (Yuverta) is dat nog niet. Daarom komt hier een fietsstraat. Het ontwerp hiervoor ligt tot 19 februari ter inzage. Naar verwachting wordt de straat in 2025 aangepast.

Monumentale Hemsterhuisbrug is terug

De monumentale brug staat weer op zijn plek bij de Noordwal-Veenkade. Bij de renovatie is de brug in oude glorie hersteld en weer draaibaar gemaakt. Ook het brugwachtershuisje is terug. De komende weken wordt de brug nog getest. Als de testen succesvol zijn gaat de brug open voor voetgangers en fietsers.

FRANK JANSEN

Fietsers op de Koekamp.

VALERIE KUYPERS

Ruim baan voor de fiets

Ook dit jaar maakt de gemeente weer ruim baan voor de fiets in Den Haag. Den Haag is een echte fietsstad aan het worden. En dat is belangrijk. Want fietsen is gezond, schoon en gemakkelijk. Het draagt bij aan een leefbare en bereikbare stad.

■ ■ In 'Ruim baan voor de fiets' staat de visie op fietsen in Den Haag. De gemeente richt zich de komende jaren op aantrekkelijke en veilige fietsroutes, gemakkelijk fietsparkeren, veiligheid voor fietsers en meer nieuwe fietsers.

Fietsevenementen

In 2024 zijn er drie belangrijke fietsevenementen in onze stad. Met als hoogtepunt de finish van de

eerste etappe van de Tour de France Femmes in Kijkduin. Verder wordt in juni het Nationaal Fietscongres in onze stad gehouden. Waar meer dan 250 fietsprofessionals uit Nederland en België naartoe komen. En we kijken natuurlijk uit naar de volgende Fietslichtjesparade met alle met lichtjes versierde fietsen. Via de website denhaagfiets.nl blijft u op de hoogte van alle evenementen, fietsverhalen en fietsroutes.

 Meer informatie?
denhaagfiets.nl
denhaag.nl/fietsen

Wijkaanpak fietsparkeren

■ Naast Duinoord werkt de gemeente aan meer fietsparkeerplekken in het Geuzen- en Statenkwartier. Samen met de wijk kijkt de gemeente naar de fietsparkeeroverlast en welke oplossingen het meest passend zijn. Bewoners konden tot 14 februari meedenken over de locatie en type fietsvlonder. Eind 2024 komen de vlonders.

 Meer informatie?
denhaag.nl/geuzenstatenkwartierfiets

Actueel

■ Van 4 tot en met 8 maart wordt de riolering gerenoveerd bij de kruising Leyweg- Meppelweg.
■ Vanaf 11 maart vervangt de gemeente op 3 kruisingen aan de Lozerlaan en op de kruising Escamplaan en De Werf de verkeerslichten. De werktijden zijn in de avond en nacht, overdag is er geen verkeershinder.

 Meer informatie?
bereikbarestad.denhaag.nl

Riool als warmtebron Sportcomplex De Blinkerd gaat van het aardgas af

Zwemwater duurzaam verwarmd

Zwemmen geeft energie, maar het kost ook veel energie om zwemwater warm te houden. Sportcomplex De Blinkerd verbruikt nu nog 170.000 m³ aardgas per jaar. Binnenkort is dat nul m³. Dankzij een onverwachte warmtebron: het riool.

'Na de zomer gaan we het zwemwater compleet anders verwarmen,' vertelt Wesley Verschoof, manager Sportcentrum De Blinkerd. 'We gaan van het aardgas af. Dat is een primeur voor Den Haag en ook elders in het land zijn nog weinig zwembaden al zover. We hebben het geluk dat er op 50 meter afstand een groot rioolgemaal ligt voor het afvalwater uit het Belgisch Park.'

De Blinkerd gaat gebruik maken van riothermie. Projectleider Patrick Wagemans legt uit hoe het werkt: 'Rioolwater heeft een temperatuur van ongeveer 18 °C in de zomer en 12 °C in de winter. Het is een stabiele en betrouwbare warmtebron. Je kunt er warmte uithalen met een warmtewisselaar. In de bodem komen twee leidingen tegen elkaar aan te liggen. Door de ene buis stroomt warm rioolwater. Door de andere stroomt koelvloeistof. Het rioolwater geeft warmte af aan de koelvloeistof die het weer afgeeft aan warmtepompen in de machinekamer van het zwembad. Daar wordt het verder opgewarmd. Het afgekoelde rioolwater stroomt terug naar het gemaal.'

Warmte in de bodem

Naast riothermie wordt nóg een duurzame techniek toegepast: warmte-koelopslag (WKO). In de zomer kan het riool meer warmte leveren dan het zwembad nodig heeft, terwijl er in de winter juist

Wesley Verschoof, manager Sportcentrum De Blinkerd en Projectleider Patrick Wagemans: 'We gaan van het aardgas af en de warmtebron komt binnenkort vanuit onverwachte hoek: het riool.'

HENRIËTTE GUEST

Verduurzaam de sportclub

Het clubhuis isoleren, de veldverlichting vervangen door led-verlichting, zonnepanelen plaatsen. Er zijn volop mogelijkheden om uw sportclub te verduurzamen. Er zijn hiervoor ook subsidie en financieringsmogelijkheden. Heeft u daar vragen over? Neem dan contact op met een sportconsulent van de gemeente en bespreek de mogelijkheden.

Meer informatie?
denhaag.nl/nl/sport/contact-met-sportconsulenten

extra warmte nodig is. Overtollige warmte wordt in de zomer op 200 meter diepte opgeslagen in een laag grondwater. Daarvoor worden twee putten geboord: een voor het opslaan (zomer) en terughalen (winter) van warmte. En de andere om het afgekoelde water terug in de bodem te brengen. WKO is een veel toegepaste techniek waarmee in Den Haag onder meer het stadhuis wordt verwarmd.

Patrick benadrukt dat het project wordt uitgevoerd in goede samenwerking met het Hoogheemraadschap Delfland, de eigenaar van het gemaal. In mei beginnen het graafwerk voor de aanleg van de warmtewisseling en het boren van de WKO-putten. Tijdens de zomerstop van zes weken wordt de apparatuur uitgebreid getest en ingeregeld, zodat de bezoekers in september kunnen zwem-

men in een duurzaam verwarmd bad. De oude gasketels blijven nog een jaar aangesloten om eventuele aanloopproblemen te kunnen opvangen.

Dekens over het bad

Het project om De Blinkerd te verduurzamen, is al veel eerder begonnen. Alle lampen zijn vervangen door led-verlichting en in de vele ramen zit HR++-glas. Wesley geeft nog een voorbeeld: 'Om te ventileren wordt continu warme lucht naar buiten geblazen en koude lucht aangezogen. We hebben nu in het hele gebouw apparatuur om warmte uit de oude lucht te halen en verse lucht op te warmen. Hoe minder warmteverlies, hoe minder energie nodig is. Daarom leggen we voortaan ook dekens over de baden als er niet wordt gezwommen.'

Gemeentepanden Kerketuinenweg aardgasvrij: aardwarmte en zonnepanelen

De gebouwen van Den Haag Werkt en de dienst Bedrijfsvoering aan de Kerketuinenweg en Zilverstraat zijn verduurzaamd en van het aardgas af. Aardwarmte afkomstig van de geothermiecentrale aan de Leyweg verwarmd de kantoren en bedrijfshallen. Ook liggen er 2400 zonnepanelen. De aardwarmte komt van een bron die ligt op 2.000 meter diepte bij de Leyweg. Water van 70 °C stroomt via een aftakking van het stadswarmtenet naar de cv-

installatie van de drie gemeentelijke panden. Verder zijn ook de muren en daken geïsoleerd, is het glas vervangen door HR++glas en er zijn nieuwe energiezuinige liften. De sterk verbeterde isolatie zorgt ervoor dat de panden in de winter minder warmte nodig en in de zomer minder koeling.

Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl

Om de panden echt aardgasvrij te maken werd als laatste de gasmeter verwijderd. Zo helpt de gemeente mee aan een duurzame toekomst voor mens, dier en milieu in een klimaatneutrale stad. Wethouder Robert Barker hielp de monteurs van Joulz met het verwijderen van de gasmeter.

HENRIËTTE GUEST

Subsidie weghalen gaskachels

Wilt u overstappen naar een systeem waarmee u uw woning kunt verwarmen zonder aardgas? Dan kunt u tot eind december 2024 subsidie aanvragen om uw gaskachel en/of gasgeiser te laten verwijderen. Maak eerst een afspraak met een technisch adviseur van de gemeente die u helpt de juiste stappen te nemen om te gaan verwarmen met schone energie.

Meer informatie?
denhaag.nl/subsidies

Mohammad (30) komt uit Jemen en studeerde in Oekraïne. Eerst brak er oorlog uit in Jemen, daarna ook in Oekraïne. Nu woont Mohammad in Den Haag, vastbesloten iets van zijn leven te maken.

‘Je moet doorgaan, anders verdwijn je’

Mohammad Hamid Sasaah groeide in Jemen op in een gezin met een middeninkomen. Tijdens zijn middelbare schooltijd werkte hij al bij een mensenrechtenorganisatie. Negen jaar geleden verhuisde hij naar Dnipro in Oekraïne om te studeren. ‘Ik was een goede leerling en kreeg een beurs van de overheid om geneeskunde te studeren. Mijn ouders hadden daar geen geld voor. Toen ik ging studeren was ik al getrouwd. Gelukkig woont mijn vrouw nu bij me. Een relatie op afstand is niet makkelijk.’

Burgeroorlog in Jemen

Als gevolg van de burgeroorlog in Jemen stopte de overheid in 2018 met het betalen van de salarissen van ambtenaren én van Mohammads studietoelage. Veel mensen leden honger en sommigen beëindigden zelfs hun leven. Mohammad niet, hij greep ieder werk aan om zijn familie eten te geven. Van afwashulp klom hij op tot correspondent, vertaler en uiteindelijk logistiek manager bij een Oekraïens bedrijf. ‘Ik had geen keus,’ vertelt hij. ‘Ik heb de verantwoordelijkheid voor mijn vader, mijn moeder, mijn broer, mijn vrouw. Zij gaan boven mijzelf. Mijn vader heeft afgelopen jaar in coma gelegen, mijn moeder moest een operatie ondergaan. Ik wil mijn vrouw helpen studeren. Je moet doorgaan, anders verdwijn je.’ Maar met de burgeroorlog in

Vluchtelingen in Den Haag

Den Haag helpt vluchtelingen. Mensen die hun thuisland ontvluchten voor oorlog, geweld en onderdrukking. Haagse inwoners, organisaties en ondernemers willen deze vluchtelingen een (tijdelijk) thuis bieden. Op denhaag.nl/vluchtelingen vindt u antwoorden op veel gestelde vragen over vluchtelingen.

 [Meer informatie? denhaag.nl/vluchtelingen](https://denhaag.nl/vluchtelingen)

“
Als dank wil ik een positief stempel op deze gemeenschap drukken.
”

Mohammad: ‘Ik heb uit moeilijkheden succes gecreëerd.’

HENRIËTTE GUEST

Jemen waren de problemen nog niet compleet.

Vlucht uit Oekraïne

Februari 2022. ‘Ik sliep bij een vriend en ongeveer vier uur in de ochtend belde een andere vriend dat Rusland Oekraïne had aangevallen. Ik zei: het is vier uur, dit is geen tijd voor grappen. Maar het was geen grap. We kochten eten en water in, verwachtten dat het een paar dagen zou duren. Toen de raketinslagen 's nachts erger werden, besloten we weg te gaan. Waarheen? Geen idee. In drie, vier dagen liepen we naar de Poolse grens. De Polen waren heel verwelkomend. Daarna besloten we door te reizen naar Nederland. We hadden gelezen dat de behandeling van vluchtelingen daar menselijk is. In Nederland kenden we niemand. Eerst gingen we naar Ter Apel, later naar vluchtelingenkamp De Harskamp bij Ede. Terwijl we daar waren, kwamen de koning en koningin onverwacht op bezoek. Toen ik dat hoorde dacht ik weer dat mensen een grapje maakten. Ik voelde me depressief. Maar ze

waren er echt. De koning vroeg of hij onze kamer in mocht komen. Hij beschouwde zich als gast, dat vond ik bijzonder.’

Werk en opleiding

Na nog heel wat omzwervingen van het ene kamp naar het andere verhuisde Mohammad eind 2022 naar Den Haag. Enige tijd later kwam zijn vrouw bij hem wonen. Ook hier bleek het leven niet zonder problemen. ‘Essent stuurde me een rekening van € 5.000 terwijl ik pas net in het appartement woonde. Het kostte me een jaar om alles te regelen in mijn appartement. Ik moest er ook heel veel aan repareren. Nu woon ik samen met mijn vrouw op 36m². Dat is niet veel en er zijn mensen die veel meer ruimte krijgen terwijl ze alleen wonen. Dat vind ik moeilijk.’

Dankbaar voor hulp

Maar er is ook veel moois te melden. ‘Er zijn ook veel mensen die me gesteund hebben: mijn case-manager, mensen bij het COA, bij VluchtelingenWerk Nederland en bij de gemeente. Ik draag altijd een

gevoel van dankbaarheid jegens hen met me mee. Ik kan vooral een van hen niet vergeten die tegen mij zei: ‘Als je mij echt wilt bedanken, druk dan een positief stempel op deze gemeenschap.’

Net als in Oekraïne richt Mohammad zich op zijn werk en opleiding. ‘Ik heb een bachelor in geneeskunde en ik doe nu een masteropleiding in ziekenhuismanagement. Dat is nog steeds de opleiding in Oekraïne, daar was ik namelijk al aan begonnen en ik heb er al voor betaald. Ik volg hem nu op afstand. Ik wil werken in het zorgveld. Op dit moment doe ik vrijwilligerswerk in het HMC Antoniushove in Leidschendam. Ik doe dat ook om Nederlands te leren. Ik werk er als tolk-vertaler.’ Mohammad hoopt dat zijn vrouw, die ook een bachelordiploma geneeskunde heeft, verder kan studeren voor haar medische specialisatie in gynaecologie. ‘Ik ben nu dertig jaar. Het waren niet de makkelijkste jaren. Ook ik heb er wel over gedacht ermee te stoppen. Maar je moet door. Ik heb uit moeilijkheden succes gecreëerd.’

Wat vinden de fracties van... de opkomst bij de verkiezingen?

Iedere maand kunnen inwoners via social media kiezen over welk onderwerp ze de standpunten van de verschillende fracties willen lezen. Deze maand kreeg het onderwerp opkomst verkiezingen de meeste stemmen. De VVD, PvdA en PVV geven hierover hun mening. Wilt u mee-stemmen over wat het volgende onderwerp moet worden? Volg dan de Haagse gemeenteraad op twitter of instagram: @Gemeenteraad070.

De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen in Den Haag was nog nooit zo laag als in 2022. De gemeenteraad en het college van Den Haag maken zich hier zorgen over. Daarom hebben zij laten onderzoeken waarom mensen niet gaan stemmen, en wat ze hieraan kunnen doen. Op 25 januari is hierover gesproken in de Haagse gemeenteraad.

Een inwoner van Den Haag loopt een stembureau binnen.

HENRIËTTE GUEST

Vertrouwen terugwinnen

Het gebrek aan vertrouwen in de politiek is al lange tijd een punt van discussie, iets waaraan we actief aan moeten werken, zoals blijkt uit de dalende opkomst bij verkiezingen. Het blijven uitsluiten van de grootste partij na de vrijspraak draagt niet bij aan het herstel van dit vertrouwen. We moeten de samenwerking blijven zoeken, echt tastbare resultaten leveren voor Hagenaars. Zodat zij merken: deze stad wordt elke dag een beetje beter. Dan ben ik ervan overtuigd dat we dat vertrouwen terugwinnen.

Bouwen aan vertrouwen

De gemeenteraad moet er zijn voor iedereen in de stad. Helaas gingen er bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen heel weinig mensen naar de stembus. Onder jongeren is de opkomst voor verkiezingen nog lager dan bij andere leeftijdsgroepen. De PvdA wil jongeren op middelbare scholen en vervolgoedingen zoals MBO's meer betrekken bij de lokale politiek. Zo kunnen raadsleden langsgaan, of kunnen jongeren uitgenodigd worden in de raad. Niet alleen rond de gemeenteraadsverkiezingen, maar juist ook buiten verkiezingstijd.

Lage opkomst gevolg van

De lage opkomst is een indicatie van een falende lokale politiek, van een gemeenteraad die veel te ver van de burger staat. De jubelende stemming over het opzij zetten van de lokale volksvertegenwoordiging middels de dwangwet is illustratief voor de teloorgang van de lokale democratie. De gemeenteraad moet weer leren ten dienste te staan van de inwoners van Den Haag en niet andersom.

Raad aan het woord

Constant Martini, Hart voor Den Haag

De afgelopen tijd heb ik me intensief ingezet voor de verbetering van het leven en wonen in Zuidwest

Den Haag. Hart voor Den Haag wil deze mooie wijken niet volproppen met meer dan 10.000 woningen. Dat dreigt omdat er geen zicht is op minder woningzoekenden. Wat wel mooi is, is dat aan onze wens gehoor is gegeven dat er bejaardenoorden komen. Het levensgeluk van onze ouderen is een van de basisuitgangspunten van Hart voor Den Haag en krijgt steeds meer vorm. Met beter vrijwilligerswerk en inzet tegen de eenzaamheid staan wij voor onze senioren.

Caroline Verduin, D66

Het lerarentekort in Den Haag bedreigt de kansen van de Haagse jeugd. D66 wil daarom dat de gemeente

alles uit de kast haalt om leraren te behouden en meer mensen te laten kiezen voor het prachtige vak van leraar. Vanaf komend jaar komt op initiatief van D66 en PvdA een Haagse lerarenbeurs: PABO studenten kunnen hun collegegeld laten betalen door de gemeente, als ze zich committeren aan het Haagse onderwijs voor minimaal 5 jaar. Zo wordt het kiezen voor het onderwijs weer wat aantrekkelijker.

Massimo Etalle, Forum voor Democratie

Afgelopen maand heeft de VVD de asioldwangwet aan een meerderheid in de Eerste Kamer geholpen. Dat betekent dat

de rijksoverheid gemeenten kan en zal dwingen meer asielzoekers op te vangen. Deze wet bevat geen enkele provisie om de instroom te beperken, alleen om meer capaciteit te creëren voor opvang. Dit kan maar één gevolg hebben: Meer omvolking. De problemen die Nederlanders nu al ervaren als gevolg hiervan, zoals onveiligheid en onherkenbare steden, zullen erger worden. FVD wil de migratiestroom omkeren, en werk maken van remigratie.

Stad in de raad

“Als krasse knarren kunnen we heel wat. Zowel fysiek, psychisch, sociaal als financieel. Wij willen bijdragen aan het oplossen van knelpunten.”

Inspreker A. van der Ark in de vergadering van de commissie Ruime van 31 januari 2024. Onderwerp: Stimuleringsplan Innovatieve Woonvormen.

Kort

Raad in de Stad: Centrum

Op woensdag 28 februari komt de gemeenteraad naar stadsdeel Centrum toe. Heb je een goed idee voor jouw wijk? Of wil je in gesprek met raadsleden? Je bent van harte welkom om mee te praten tijdens de bewonersbijeenkomst! Iedereen die woont of werkt in het stadsdeel Centrum kan zich aanmelden via de website of via een mail naar raadindestad@denhaag.nl Let op: het aantal beschikbare plaatsen is beperkt.

Informatie

Wilt u spreken in de raad?

Iedereen kan spreken tijdens raads- en commissievergaderingen over onderwerpen die op de agenda staan. Dit heet 'Stad in de raad'. Voor inlichtingen hierover of om u aan te melden, kunt u terecht bij de griffie: telefoon (070) 353 31 31 of e-mail griffie@denhaag.nl.

Informatie over de raad

Informatie over de raad, de volledige agenda's, besluiten en verslagen van de raad en commissies vindt u op denhaag.nl/gemeenteraad. De stukken zijn ook in te zien bij het Den Haag Informatiecentrum (Stadhuis, Spui 70).

Een vergadering volgen

Kijk op denhaag.nl/uitzendingenraad voor een live uitzending van de commissie- of raadsvergaderingen. Raadsvergaderingen zijn ook live te zien op Den Haag TV (Ziggo kanaal 40)

Adres gemeenteraad

Postbus 19157
2500 CD Den Haag
E-mail: raad@denhaag.nl

Raadsvergaderingen

Donderdag 15 februari
Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
13.30 uur

Donderdag 14 maart

Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
13.30 uur

Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

De fracties in de gemeenteraad zijn verantwoordelijk voor de inhoud van deze pagina.

Het Westduinpark is onderdeel van Nationaal Park Hollandse Duinen, dat tot een van de rijkste natuurgebieden van Nederland behoort.

MERIJN VAN GRIEKEN (GROTE FOTO) EN MONICA HOOGDUIN (KLEINE FOTO'S)

Om achteruitgang van de natuur in de duinen een halt toe te roepen, is gemeente Den Haag begin dit jaar begonnen met herstelwerk in het Westduinpark. Zo bestrijden we nu onder meer exotische planten. Ook u kunt helpen door op de paden te blijven en de hond aan de lijn te houden.

Natuurherstel in het Westduinpark

De schoonheid, de stilte, de afwisselingen in landschap. Of je nu een wandelaar, hondenbezitter, rustzoeker of fietser bent, we komen allemaal graag in het Westduinpark. Maar dit is niet zomaar een natuurgebied in onze stad. Behalve de bescherming tegen de zee, zijn de duinen een kwetsbaar Natura-2000 gebied met een extra beschermde status.

6.800 planten- en diersoorten
Ruim twee derde van de Nederlandse plantensoorten komen in de duinen voor. Nationaal Park Hollandse Duinen, waar het Westduinpark onderdeel van is, behoort tot een van de rijkste natuurgebieden van Nederland. Er komen meer dan 6.800 soorten planten en dieren voor. Enkele beschermde soorten zijn zeedistels, rugstreepvossen, zandhagedissen en meervleermuizen die in de bunkers overwinteren.

Helaas gaat het niet goed met de natuur in het Westduinpark. 'Zo zijn er te weinig konijnen, waar-

Op excursie met de boswachter

De komende maanden zijn er diverse wandelingen in het Westduinpark en omgeving.

- 15 februari: winterwandeling Puinduinen en Zandmotor
- 21 februari: winterwandeling Westduinpark
- 18 maart: voorjaarswandeling Westduinpark en mandala maken
- 27 april: stiltewandeling Westduinpark
- 8 april: sporen zoeken van land naar strand

 Meer informatie en aanmelden?
hethaagsegroen.nl

Het Haagse groen

Dit verhaal is eerder verschenen op de website hethaagsegroen.nl. Hier vindt u ook andere verhalen over het groen in Den Haag.

 Meer informatie?
hethaagsegroen.nl

door te weinig gras wordt gegeten, heeft de wind te weinig invloed, waardoor er te weinig open plekken en zandverstuivingen zijn en komen er veel bezoekers. Zij kunnen helpen door op de paden te blijven en de hond aan de lijn te houden,' zegt stadsecoloog Martin van den Hoorn van gemeente Den Haag.

Lokale planten beschermen

Ook zijn er te veel plantensoorten die niet van oorsprong in de duinen thuishoren, zoals de rimpelroos, Japanse duizendknoop, mahonie en sneeuwbes. 'Het zijn eigenlijk ontsnapte tuin- en plantsoenplanten. Deze exoten verdringen onze inheemse, lokale planten die wel van nature in de duinen voorkomen.' Lokale planten zijn bijvoorbeeld: blauwe zeedistel, kruipend stalkruid, welriekende salomonszegel, wondklaver, liggende asperge, hondskruid en bokkenorchis. Om lokale planten te beschermen en beter te laten groeien worden daarom op diverse plekken in het Westduinpark exotische planten weggehaald. Begrazing van schapen gaat daar ook bij helpen.

'De duinen herbergen heel veel bijzondere planten die dreigen uit te sterven door overwoekering van exoten. Dat is een probleem voor de diversiteit. Insecten zijn voor andere hun voedsel en voorplanting afhankelijk van lokale planten. Er zijn bijen die slechts van twee plantensoorten stuifmeel kunnen verzamelen. Insecten zijn weer van belang voor vogels et cetera...,' aldus Martin. Een van de oorzaken voor de aanwezigheid van exotische planten is stikstof dat in de duinen neerdaalt. 'Daardoor veruigt de natuur. Dat kun je zien doordat er steeds meer bramenstruiken en brandnetels groeien. Door stikstof wordt de bodem rijker en kunnen ongewenste planten zich makkelijker vestigen. Lokale planten kunnen juist slecht tegen stikstof en doen het juist beter op arme grond,' legt Martin uit. Dat de duinen verslechteren, bleek twee jaar jaar geleden uit de Natuurdoelanalyse van provincie Zuid-Holland en werd nog eens onderbouwd door het advies van de Ecologische Autoriteit. 'We zijn begonnen met het herstel,' zegt

groenbeheerder Jan Eisse Pentinga van gemeente Den Haag.

Stuivende duinen

'We willen vitale, stuivende duinen, waar de wind vrij spel heeft en zijn werk doet en waar, dankzij die verstuiving, het duin hoger wordt. Hogere duinen beschermen ons tegen de stijging van de zeespiegel. Daarnaast veranderen inzichten. De gedachte is steeds meer: Van park naar natuur. Laat de natuur meer zijn gang gaan,' zegt Jan Eisse. 'We zijn trots op het Westduinpark. We moeten het beschermen. Daar is iedereen bij nodig.'

“
Om lokale planten te beschermen worden op diverse plekken exotische planten weggehaald.
”

Jeugdfestival in de voorjaarsvakantie

17 FEB Kinderen van 0 tot 12 jaar kunnen in de voorjaarsvakantie in de hele stad genieten van voorstellingen en workshops. Van 17 februari tot en met 25 februari organiseren de Haagse cultuur-

ankers voor de achtste keer het theater- en kunstfestival Krokus-Kabaal.

 [Meer informatie? krokuskabaal.nl](https://www.krokuskabaal.nl)

In de hele stad zijn voorstellingen en workshops.

Chinees Nieuwjaar

24 FEB Het Chinees Nieuwjaar wordt als vanouds groots gevierd in Den Haag. Zaterdag 24 februari is het feest in het Atrium van het stadhuis en in Chinatown. Het Jaar van de Draak wordt ingeluid met kleurrijke optochten met draken en leeuwen

en veel siervuurwerk. Alle festiviteiten zijn gratis te bezoeken. Het Chinees Nieuwjaar is het belangrijkste feest van het jaar in de Chinese cultuur.

 [Meer informatie? chineesnieuwjaar-denhaag.nl](https://www.chineesnieuwjaar-denhaag.nl)

Het Jaar van de Draak wordt ingeluid met kleurrijke optochten. ANP/SEM VAN DER WAL

Kunstroute door 65-jarig Mariahoeve

Mariahoeve bestaat 65 jaar. Ter gelegenheid van dit jubileum heeft Stroom Den Haag een fietsroute langs ruim dertig buitenkunstwerken in de wijk. U kunt de route online op uw smartphone volgen of gratis downloaden en printen op [bkdh.nl](https://www.bkdh.nl). De route is ook gratis af te halen op diverse locaties.

Nieuwsgierig naar meer buitenkunst in Den Haag? Op [bkdh.nl](https://www.bkdh.nl) vindt u een overzicht van alle kunst die te zien is op straat en kunstroutes door andere wijken.

 [Meer informatie? bkdh.nl](https://www.bkdh.nl)

Uitreiking van de Kartiniprijs tijdens de Haagse Vrouwendagen in 2023. FLEUR BEEMSTER

Haagse Vrouwendagen: stil staan bij vrouwenemancipatie

4 MRT In de week van Internationale Vrouwendag (8 maart) viert Den Haag de Haagse Vrouwendagen. Van maandag 4 tot en met zondag 10 maart zijn er in de hele stad evenementen en staan we met elkaar stil bij de emancipatie en positie van vrouwen. Het thema van dit jaar is: 'Eén wereld, duizend vrouwen; een schat aan diversiteit'. Centraal staat hoe mooi het is dat alle vrouwen uit verschillende culturen uniek en verschillend zijn, maar ook overeenkomsten hebben.

- Maandag 4 maart: film Bombshell bij Pathé Buitenhof. In deze film staat een waargebeurd #MeToo schandaal centraal.
- Woensdag 7 maart: lezing over de 'Female Gaze' in Filmhuis Den Haag. Aansluitend wordt de film Brainwashed vertoond.
- Vrijdag 8 maart: uitreiking Kartiniprijs aan een initiatief dat de emancipatie van vrouwen in Den Haag bevordert.

Programma

Op het programma staan onder meer:

 [Meer informatie? haagsevrouwendagen.nl](https://www.haagsevrouwendagen.nl)

Kunstlocaties centrum open

8 MRT Hoogtij is een route langs kunstenaars-initiatieven, galeries en kunstinstellingen in het centrum van Den Haag. Vrijdag 8 maart is de volgende editie. De kunstlocaties zijn tussen 19.00 en

23.00 uur te bezoeken. De toegang is gratis. Ook zijn er gratis rondleidingen.

 [Meer informatie? hoogtij.nl](https://www.hoogtij.nl)

Ferry Simonis, Zonder titel (Aerobic cubims), 1989.

RALPH KÄMENA/STROOM DEN HAAG

CPC loop 10 maart

10 MRT Zondag 10 maart lopen duizenden mensen de CPC loop. Deelnemers kunnen kiezen tussen de Halve Marathon, de 10 km en de 5 km. Voor kinderen zijn er jeugdlopen van 2,5 km en 1 km. Mensen met een beperking kunnen het parcours van 1 km afleggen met een loopfiets, rolstoel of handbike. Start en finish is op en rondom het Malieveld. De CPC trekt altijd veel publiek dus kom met het openbaar vervoer of op de fiets. Delen van de stad zijn gedurende het evenement minder goed bereikbaar.

 [Meer informatie? nncpcloop.nl](https://www.nncpcloop.nl)

140 jaar Haags Gemeentearchief

26 FEB Het Haags Gemeentearchief bestaat dit jaar 140 jaar. De tentoonstelling 'Een kijkje in de keuken van het Haags Gemeentearchief' laat u kennismaken met het archief en zijn medewerkers. De tentoonstelling is van 26 februari tot en met 6 april te zien in de verlichte panelen in het Atrium van het stadhuis.

 [Meer informatie? haagsgemeentearchief.nl](https://www.haagsgemeentearchief.nl)

Filmconservator Helga in het depot. PIPPILOTTA YERNA, COLLECTIE HGA

Herdenking bombardement

3 MRT Op 3 maart 1945 werd de wijk Bezuidenhout per vergissing gebombardeerd door de Engelse luchtmacht. Zondag 3 maart is de jaarlijkse herdenking van het bombardement. Een historische wandelroute door de wijk laat zien hoe het straatbeeld eruitzag voor en na het bombardement.

 [Meer informatie? bezuidenhout.nl](https://www.bezuidenhout.nl)
[bb45.nl](https://www.bb45.nl)